

Gjensidige

MARKEDS- RAPPORT PENSJON

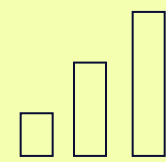
Juni 2023

Verdensbildet

Globale makroøkonomiske størrelser fortsetter å vise robusthet tross sterk innstramning fra verdens sentralbanker. Inflasjonstallene viser motstand i møte med høyere renter som isolert sett taler for at ytterlige hevinger kan bli nødvendig. OECD fremla sin halvårslige rapport i juni og veksttakten anslås å bli lav i 2023. Inflasjonstallene viste positiv utvikling, men det er langt igjen til inflasjonsmålene er nådd. Videre ble spenningene knyttet til utvidelse av det amerikanske gjeldstaket lettet da de politiske partene omsider kom frem til en avtale i løpet av måneden.

Aksjemarkedet

Juni måned endte med oppgang for de store børsene og la med det bak seg et knallsterkt halvår. Verdensindeksen MSCI World (USD) steg 6 % i løpet av måneden og endte 15,1 % på årsbasis. Aksjemarkedet i USA, som utgjør den største delen av verdensindeksen, steg 6,5 % i juni. «Fryktindikatoren» VIX var ned over 36 % på årsbasis. Det er verdt å merke seg at oppgangen i stor grad har vært drevet av et lite antall store teknologiselskaper som utgjør en risiko for markedet. Norge viser seg som en av de svakeste børsene globalt. Dette mye trukket av lavere oljepriser, med sannsynlig forklaring av svake impulser fra Kina.

Rentemarkedet

Den amerikanske sentralbanken gikk sin egen vei og holdt renten uendret, mens den europeiske sentralbanken økte 0,25 % som forventet. Det som overrasket mange var at både den amerikanske og europeiske sentralbanken hintet til nye og flere rentehevinger fremover. Dermed flyttes rentekuttet som markedet forventet mot slutten av 2023 til 2024. Norges Bank klinket til og hevet styringsrenten fra 3,25–3,75 % i slutten av juni. Underliggende faktorer som høyere lønnsvekst enn forventet, høy aktivitet og svak krone gjør at Norges Bank må trykke litt hardere på gassen for å få ned inflasjonen, både den importerte og nasjonale inflasjonen. Wolden Bache indikerte at det sannsynligvis vil komme ytterligere 0,25 % i august, og at potensielle rentekutt ikke vil være aktuelt før andre halvår 2024, da med forbehold om at de økonomiske tallene forsvaret et rentekutt.

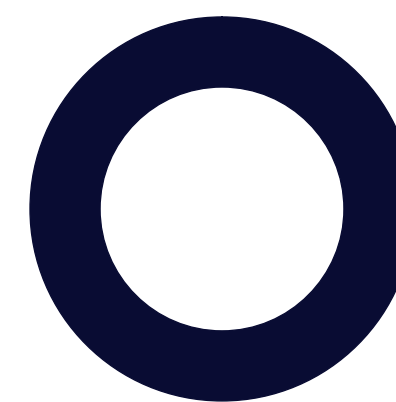
Grønn Fremtid

På slutten av fjoråret lanserte Gjensidige nye pensjonsprofiler, Grønn Fremtid, som etter ett år i markedet topper avkastningsoversikten hos Norsk Pensjon. Grønn Fremtid består av flere fond som har bærekraftige investeringer som formål. Det betyr at de investerer i selskaper som bidrar til å nå miljømål og sosiale mål, og som ikke er til vesentlig skade for disse målene. Stadig flere ansatte har flyttet pensjons sparingen sin til de bærekraftige profilene.

Avkastningsoversikt per 30.06.2023

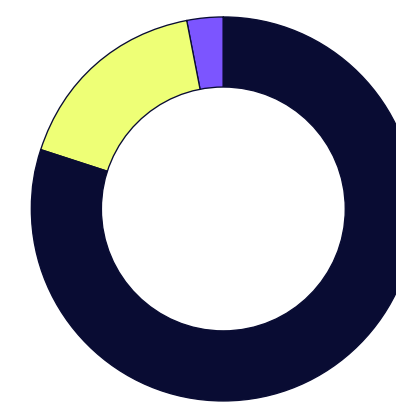
Porteføljer per 30.06.2023		Avkastning fond juni	Avkastning fond hittil 2023
KOMBINERT			
Kombinert Aksjer		3,7 %	14,5 %
Kombinert Offensiv		2,8 %	11,6 %
Kombinert Balansert		1,5 %	7,3 %
Kombinert Trygg		0,2 %	3,2 %
Kombinert Renter		-0,7 %	0,5 %
Grønn Fremtid Kombinert			
Grønn Fremtid Kombinert Aksjer		1,7 %	21,6 %
Grønn Fremtid Kombinert Renter		0,1 %	2,3 %
FONDSTORG, utvalgte fond			
Danske Invest Norsk Likviditet I	PMF	0,15 %	2,29 %
Danske Invest Norsk Obligasjon	OFN	-1,56 %	-1,17 %
Nordea Global High Yield	OFG	1,00 %	3,42 %
Danske Invest Norge I	AFN	1,36 %	1,51 %
Storebrand Norge	AFN	-0,21 %	2,37 %
DNB Miljøinvest	AFG	-0,45 %	18,09 %
Schroder Int. Sel. Fund Emerging	AF EM	4,46 %	5,60 %

Spareprofiler

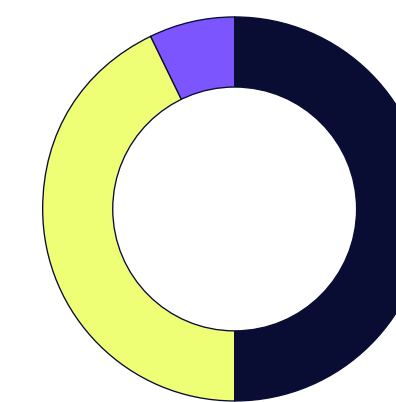
Aksjer

- Aksjemarkedet 100 %
- Rentemarkedet 0 %
- Eiendom 0 %

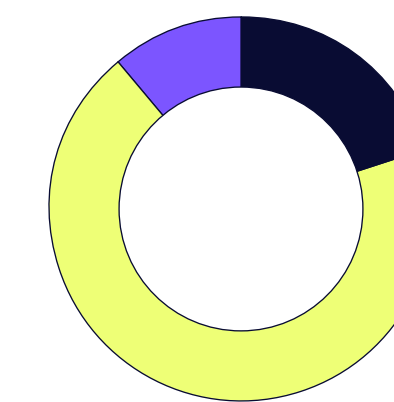
Offensiv

- Aksjemarkedet 80 %
- Rentemarkedet 17 %
- Eiendom 3 %

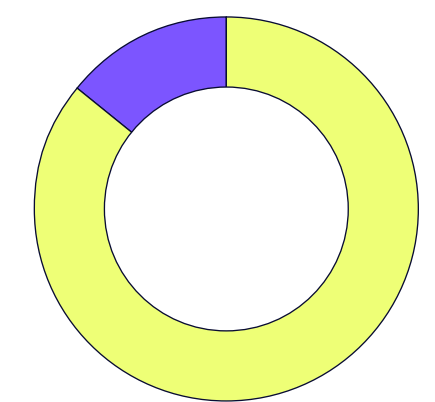
Balansert

- Aksjemarkedet 50 %
- Rentemarkedet 43 %
- Eiendom 7 %

Trygg

- Aksjemarkedet 20 %
- Rentemarkedet 69 %
- Eiendom 11 %

Renter

- Aksjemarkedet 0 %
- Rentemarkedet 86 %
- Eiendom 14 %

Oversikt juni 2023

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

	Avkastning juni	Avkastning hittil 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 3 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Porteføljer per 30.06.2023	Fond	Fond	Fond	Fond
KOMBINERT				
Kombinert Aksjer	3,7 %	14,5 %	14,1 %	12,4 %
Kombinert Offensiv	2,8 %	11,6 %	10,9 %	10,4 %
Kombinert Balansert	1,5 %	7,3 %	6,2 %	7,4 %
Kombinert Trygg	0,2 %	3,2 %	1,5 %	4,4 %
Kombinert Renter	-0,7 %	0,5 %	-1,5 %	2,3 %
Grønn Fremtid Kombinert*				
Grønn Fremtid Kombinert Aksjer	1,7 %	21,6 %	-	-
Grønn Fremtid Kombinert Renter	0,1 %	2,3 %	-	-
Kombinert Valutasikret				
Kombinert Aksjer Valutasikret	4,6 %	12,2 %	12,5 %	9,8 %
Kombinert Offensiv Valutasikret	3,5 %	9,8 %	9,7 %	8,5 %
Kombinert Balansert Valutasikret	1,9 %	6,2 %	5,5 %	6,2 %
Kombinert Trygg Valutasikret	0,4 %	2,8 %	1,3 %	4,0 %
Kombinert Renter Valutasikret	-0,7 %	0,5 %	-1,5 %	2,3 %
AKTIV				
Aktiv Aksjer	2,0 %	9,5 %	10,4 %	10,8 %
Aktiv Offensiv	1,5 %	7,9 %	8,3 %	9,3 %
Aktiv Balansert	0,8 %	5,2 %	4,9 %	6,8 %
Aktiv Trygg	0,1 %	2,6 %	1,5 %	4,2 %
Grønn Fremtid Aktiv*				
Grønn Fremtid Aktiv Aksjer	0,7 %	19,7 %	-	-
Grønn Fremtid Aktiv Renter	-0,1 %	2,2 %	-	-
INDEKS				
Indeks Aksjer	4,7 %	12,3 %	12,3 %	-
Indeks Offensiv	3,6 %	9,9 %	9,4 %	-
Indeks Balansert	1,8 %	6,4 %	5,1 %	-
Indeks Trygg	0,1 %	2,9 %	0,7 %	-
Indeks Renter	-1,0 %	0,6 %	-2,2 %	-
Grønn Fremtid Core*				
Grønn Fremtid Core Aksjer	1,3 %	20,1 %	-	-
Grønn Fremtid Core Renter	0,2 %	2,2 %	-	-

* Startdato 01.03.2022

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

		Avkastning juni	Avkastning hittil 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 3 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Utvalgte fond per 30.06.2023		Fond	Fond	Fond	Fond
FONDSTORG					
Danske Invest Norsk Likviditet I	PMF	0,15 %	2,29 %	1,65 %	1,68 %
Danske Invest Norsk Obligasjon	OFN	-1,56 %	-1,17 %	-1,20 %	1,83 %
Nordea Global High Yield	OFG	1,00 %	3,42 %	1,86 %	3,32 %
Danske Invest Norge I	AFN	1,36 %	1,51 %	14,48 %	8,85 %
Storebrand Norge	AFN	-0,21 %	2,37 %	13,57 %	10,61 %
DNB Miljøinvest	AFG	-0,45 %	18,09 %	28,31 %	17,82 %
Schroder Int. Sel. Fund Emerging	AF EM	4,46 %	5,60 %	1,00 %	2,65 %

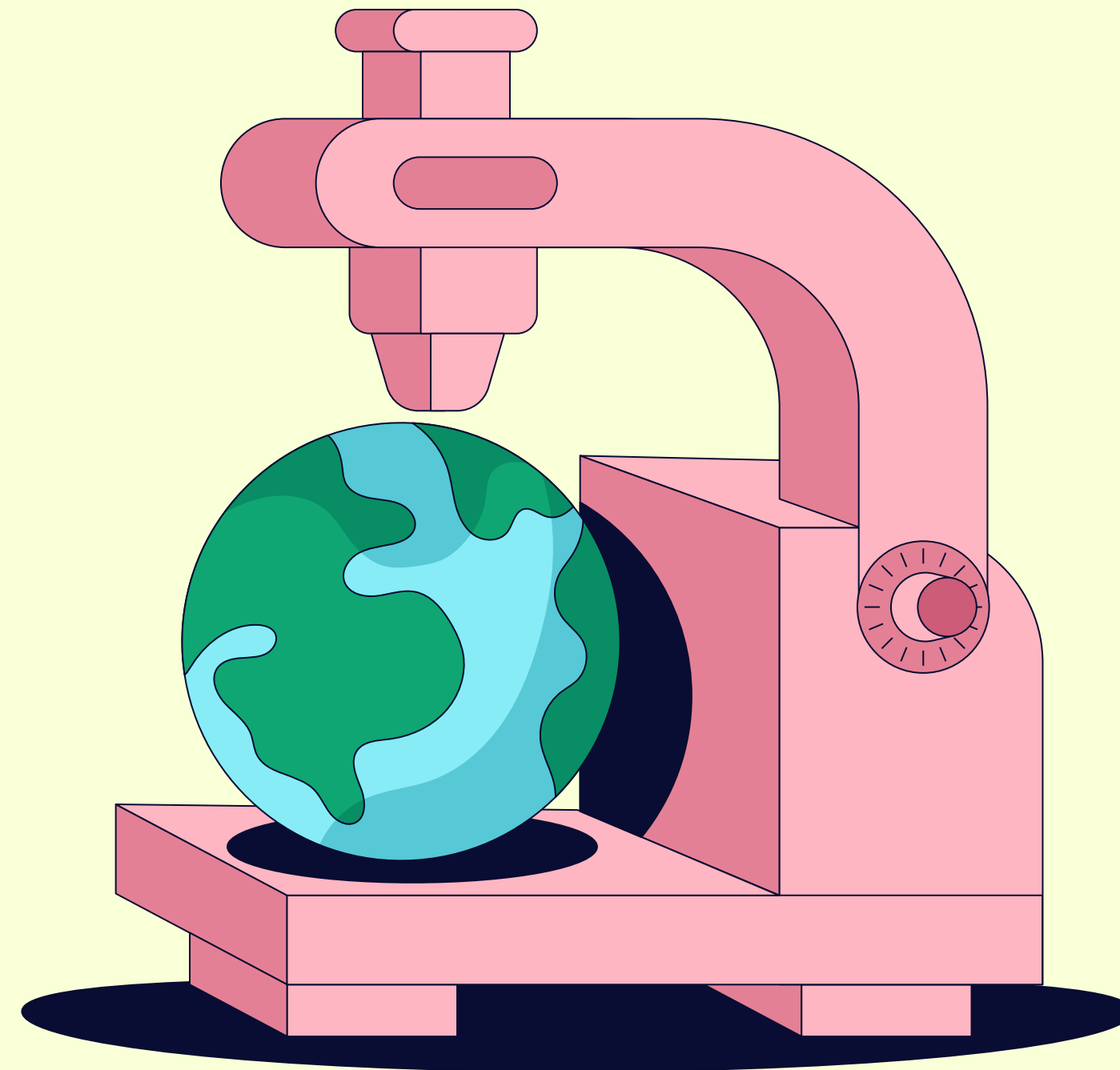
For andre fond vennligst se gjensidige.no

		Avkastning juni	Avkastning hittil 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 3 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Referanseindekser per 30.06.2023					
OSEFX/Norske aksjefond	AFN	0,05 %	3,73 %	13,18 %	9,64 %
MSCI World/Globale Aksjefond	AFG	6,05 %	15,09 %	12,18 %	9,50 %
MSCI Emerging/Emerging Markets	AF EM	3,23 %	3,46 %	-0,19 %	0,51 %

		Kurs	Endring juni	Endring 2023
Valuta per 30.06.2023				
USD/NOK	V	10,73	-2,98 %	9,54 %
EUR/NOK	V	11,71	-0,98 %	11,64 %

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

Verdensbildet

Globale makroøkonomiske størrelser fortsetter å vise robusthet tross sterk innstramning fra verdens sentralbanker. Inflasjonstallene viser motstand i møte med høyere renter som isolert sett taler for at ytterlige hevinger kan bli nødvendig. Kapitalmarkedene klarte seg imidlertid bra gjennom juni måned og spesielt aksjemarkedet har steget bemerkelsesverdig gjennom årets første halvår.

OECD fremla sin halvårlige rapport i juni. Rapporten estimerer blant annet prognoser for veksttakten i global økonomi, og anslo at den skal avta til 2,7 % i 2023. Dette er ned fra 3,2 % i 2022 og vil om det slår til være et av de svakeste årene på lang tid. Samtidig anbefalte de at verdens sentralbanker bør holde pengepolitikken stram samt å redusere finanspolitisk stimulans for å kjøle ned global økonomi.

Etter lengre tid med spenninger knyttet til utvidelse av det amerikanske gjeldstaket fant de politiske partene omsider frem til en avtale. Dersom forhandlingene hadde brutt sammen ville det gitt enorme konsekvenser for den amerikansk og global økonomi. Saken har trenert, men det var priset inn en forventning om at dette skulle gå i orden. Utslaget var av den grunn begrenset da nyheten ble offentliggjort.

Investorer over hele verden står med andre ord fortsatt ovenfor stor usikkerhet og dette har naturligvis preget finansmarkedene gjennom første halvår. Spørsmålet er hvorvidt rentetoppen er nådd og eventuelt når og i hvilket tempo rentene kuttes. Aktiviteten i flere større økonomier har begynt å avta, men ikke like raskt som forventninger tilsa tidligere. Inflasjonstallene for mai i USA og Europa dempet seg til hhv. 3,8 % og 5,5 %. Det er riktignok fortsatt langt unna målet på 2,0 %.

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

Aksjemarkedet

Juni måned endte med oppgang for de store børsene og la med det bak seg et knallsterkt halvår. Verdensindeksen MSCI World (USD) steg 5,7 % i løpet av måneden og endte 15,1 % på årsbasis. Det var syklisk konsum og industri gjorde det best på sektornivå.

Aksjemarkedet i USA, som utgjør den største delen av verdensindeksen, gikk 6,5 % og 15,9 % målt ved S&P500. Teknologitunge NASDAQ endte imponerende opp 31,7 % i årets første halvår med avkastning på 6,6 % i juni. Det er med andre ord tydelig at de største aksjemarkedene har trosset usikkerheten rundt makroøkonomisk utvikling. «Fryktindikatoren» VIX var ned over 36 % på årsbasis.

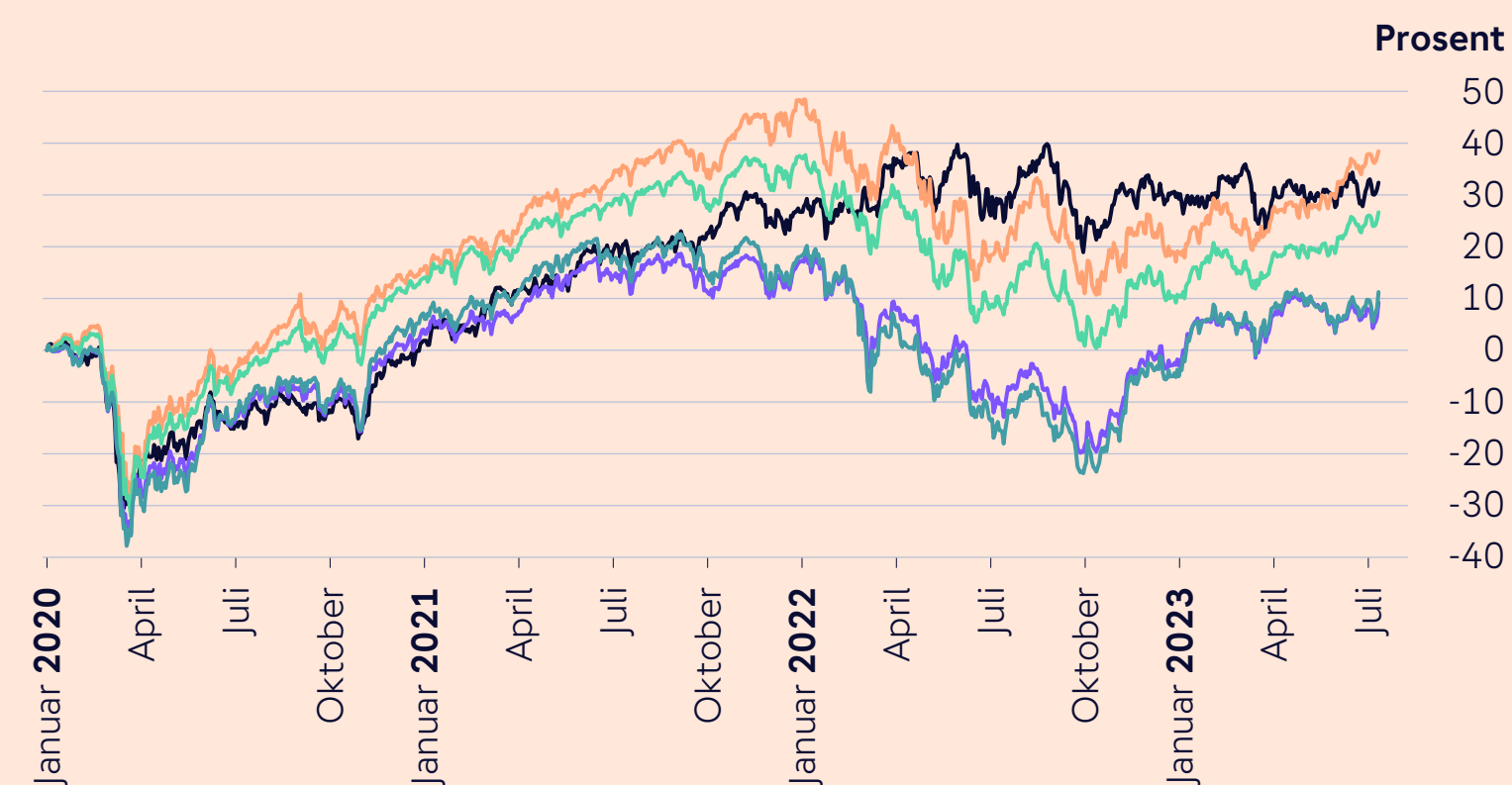
Det er verdt å merke seg at oppgangen i stor grad har vært drevet av et lite antall store teknologiselskaper med mye tilknytning til forventning rundt kunstig intelligens (AI). Markedskonsentrasjon av slik størrelse øker generelt risikoen i markedet og gjør det utfordrende for aksjeinvestorer å diversifisere. I tillegg prises tradisjonelt teknologiaksjer med utgangspunkt i fremtidig inntjening som gjør de mer sensitive for ytterligere renteoppenger. Dette bidrar til økt sårbarhet dersom sentimentet snur.

I Europa steg EuroStoxx50 4,3 % og var opp 16 % første halvår. Oslo børs har i motsetning til fjoråret vært en av de svakeste børsene. I juni steg Oslo Børs hovedindeks (OSEBX) 1,3 %, opp 2,1 % for året, men var nede i negativt territoriet for årsavkastningen ved flere anledninger. Oljeprisen er sentral for Oslo Børs og har falt 12,6 % fra januar, men virker å ha stabilisert seg i intervallet 72–75\$ til tross for overraskende kutt i tilbudssiden.

En nærliggende forklaring er i sammenheng med svakere etterspørselstall fra Kina. Tall fra kinesisk industri var noe bedre enn måneden før, men fortsatt på den svake siden. Kina har signalisert økonomisk stimulans og kuttet rentene, men ikke tilstrekkelig i møte med forventningen i markedet. Hang Seng (USD) endte ned 4,7 % første halvår.

Aksjeindekser

MACROBOND

- Fremvoksende økonomier, MSCI, Price Return, USD (perf. %)
- Verden, MSCI, Price Return, USD (perf. %)
- Europa, MSCI, Price Return, USD (perf. %)
- USA, S&P 500, Price Return, USD (perf. %)
- Norge, OBX, Total Return, NOK (perf. %)

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

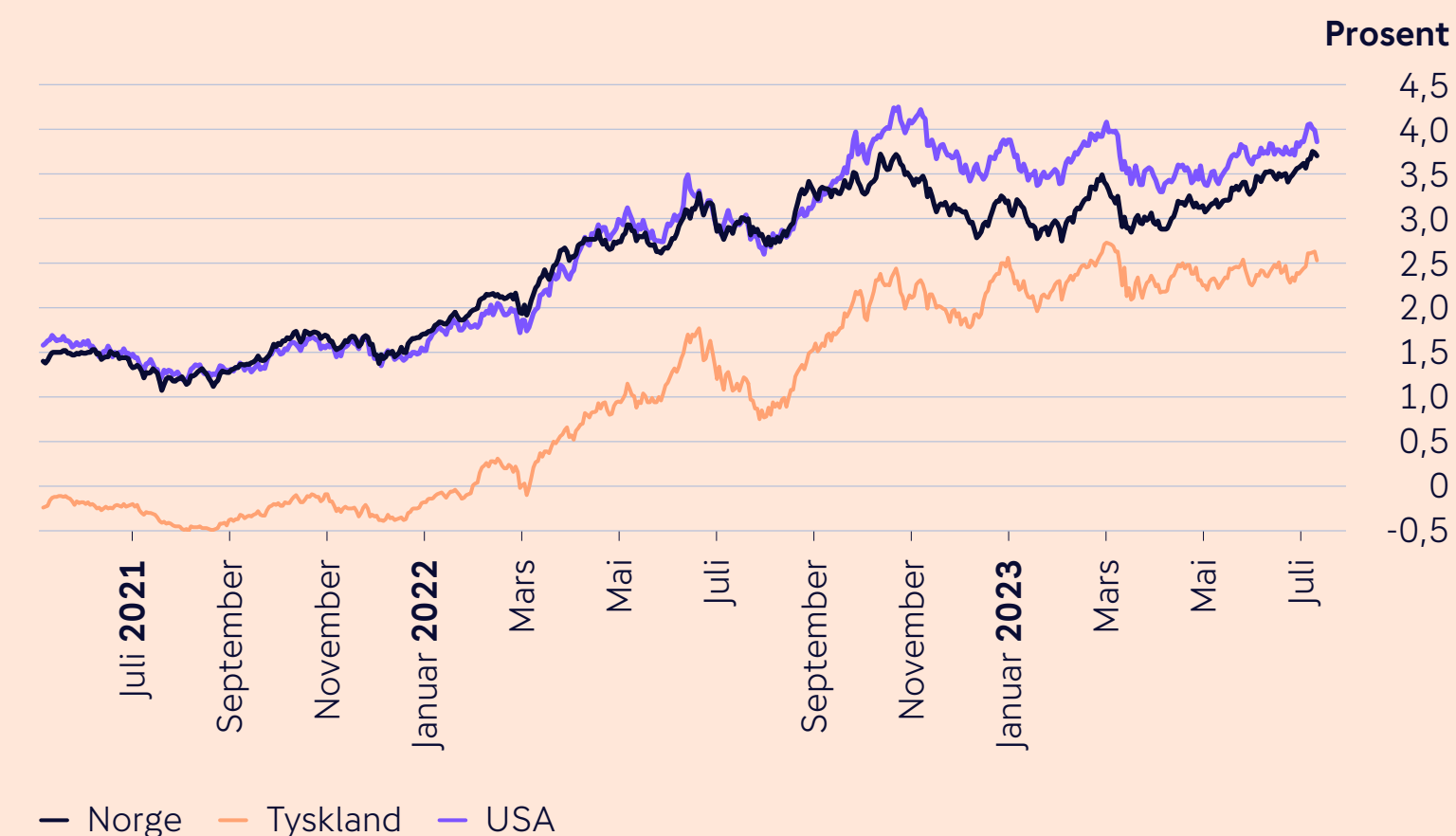
Rentemarkedet

Den amerikanske sentralbanken valgte å holde styringsrenten på stedet hvil i juni. Den amerikanske styringsrenten ligger nå i intervallet 5–5,25 %. Federal Reserve valgte likevel å heve rentebanen, og signaliserer dermed at det vil bli nødvendig med flere renteøkningen fremover grunnet høy BNP-vekst og lav arbeidsledighet. Markedet som tidligere har signalisert en renteøkning i 2023 har økt antallet til to. Renten på 2-årige statsobligasjoner responderte med å øke 0,18 %. Rentekuttet i 2023 som tidligere var signalisert har blitt flyttet til 2024.

I Europa hevet ECB renten med 0,25 % til 3,5 %. Renten er nå på sitt høyeste siden 2001. Sentralbanksjef Lagarde har ved flere anledninger uttalt at sentralbanken har en datadrevet tilnærming til pengepolitikken. På rentemøtet i juni hevet sentralbanken anslagene på inflasjon ut 2025, og hintet til at det trengs nye og flere rentehevinger for å få inflasjonen ned mot inflasjonsmålet på 2 prosent. Dette til tross for at Europas største økonomi, Tyskland, fortsatt er i resesjon etter tre kvartaler med negativ vekst.

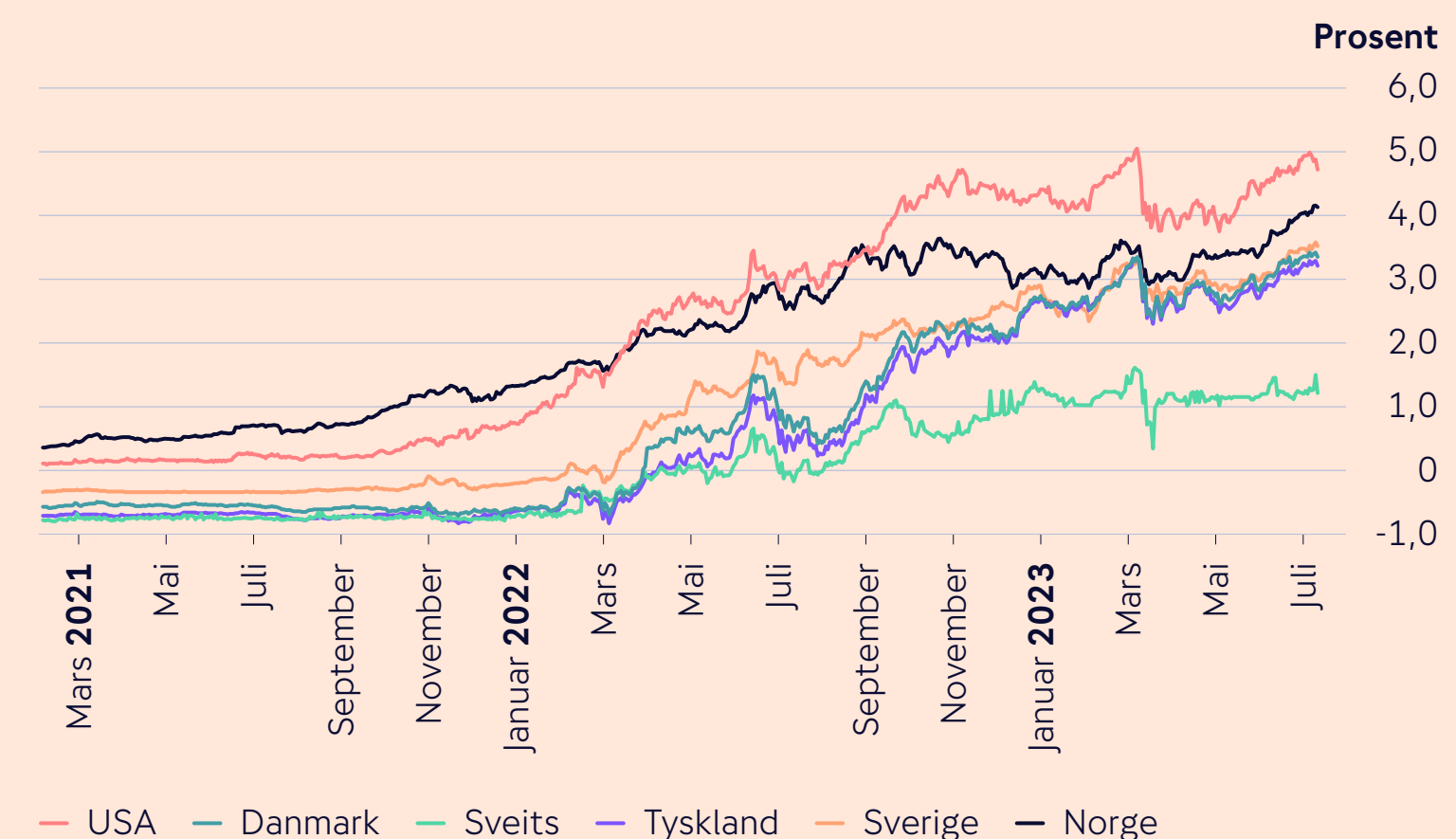
10-års statsrenter

MACROBOND

2-års statsrenter

MACROBOND

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

Norges Bank klinket til og hevet styringsrenten med 0,5 % på rentemøtet i juni, fra 3,25 % til 3,75 %. Det er spesielt den høye inflasjonen som får sentralbanken til å heve både styringsrenten og rentebanen. Hvis vi ser på de underliggende faktorene er lønnsveksten og aktiviteten i det norske markedet høyere enn forventet. Samtidig er den norske kronen langt svakere enn forventet. For å få ned inflasjonen og hindre økt importert inflasjon via svakere kronekurs ser Norges Bank seg nødt til å øke skytset. Det er nå forventet en 0,25 % økning av styringsrenten allerede i august.

Tiårs statsobligasjonsrente steg med 25 basispunkter i Norge i mai, til 3,62 %. Den amerikanske tiårsrenten steg 16 basispunkter, til 3,82 %, mens den europeiske steg 12 punkter til 2,40 %.

Den norske kronen gikk inn i juni på rekordsvake nivåer som vi kun har sett under starten av Covid. Flere faktorer som ble trukket frem med negativ påvirkning på kronen har snudd i juni. Inflasjonenstallene for Norge i mai kom inn på 6,7 % både for inflasjon og kjerneinflasjon, et godt stykke over forventningene på 6,3 %. Høyere inflasjon flyttet rentekurven høyere, som igjen betyr en positiv endring på rentedifferansen i favør Norge. Denne positive påvirkningen holdt frem til FED sitt rentemøtet 14. juni. FED holdt som ventet renten uendret, men valgte å høyne rentebanen. Det skulle tilsi at FED forventer flere renteøkningen på sikt. Norges Bank sine kronosalg har vært heftig diskutert det siste året. Norges Bank reduserte daglig salg av norske kroner med 100 millioner i juni, og vil fra juli redusere ytterligere 300 millioner, til 1 mrd.

Når det kommer til det politiske har juni vært en ruglete måned for regjeringen, men de har i det minste uttalt at man er ferdig med skatteendringer, noe som bør berolige utenlandske investorer som vurderer å investere i Norge.

Norge, 10-års swaprente

MACROBOND

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

Den norske kronen snudde i juni og styrket seg 2,98 % mot den amerikanske dollaren og 0,98 % mot euro. Den amerikanske dollaren svekket seg 2,0 % mot euro. Det kan ses i lys av ECB sin renteheving og annonsering av sannsynligvis nye rentehevinger, mot FED som holdt styringsrenten i ro.

Valuta

MACROBOND

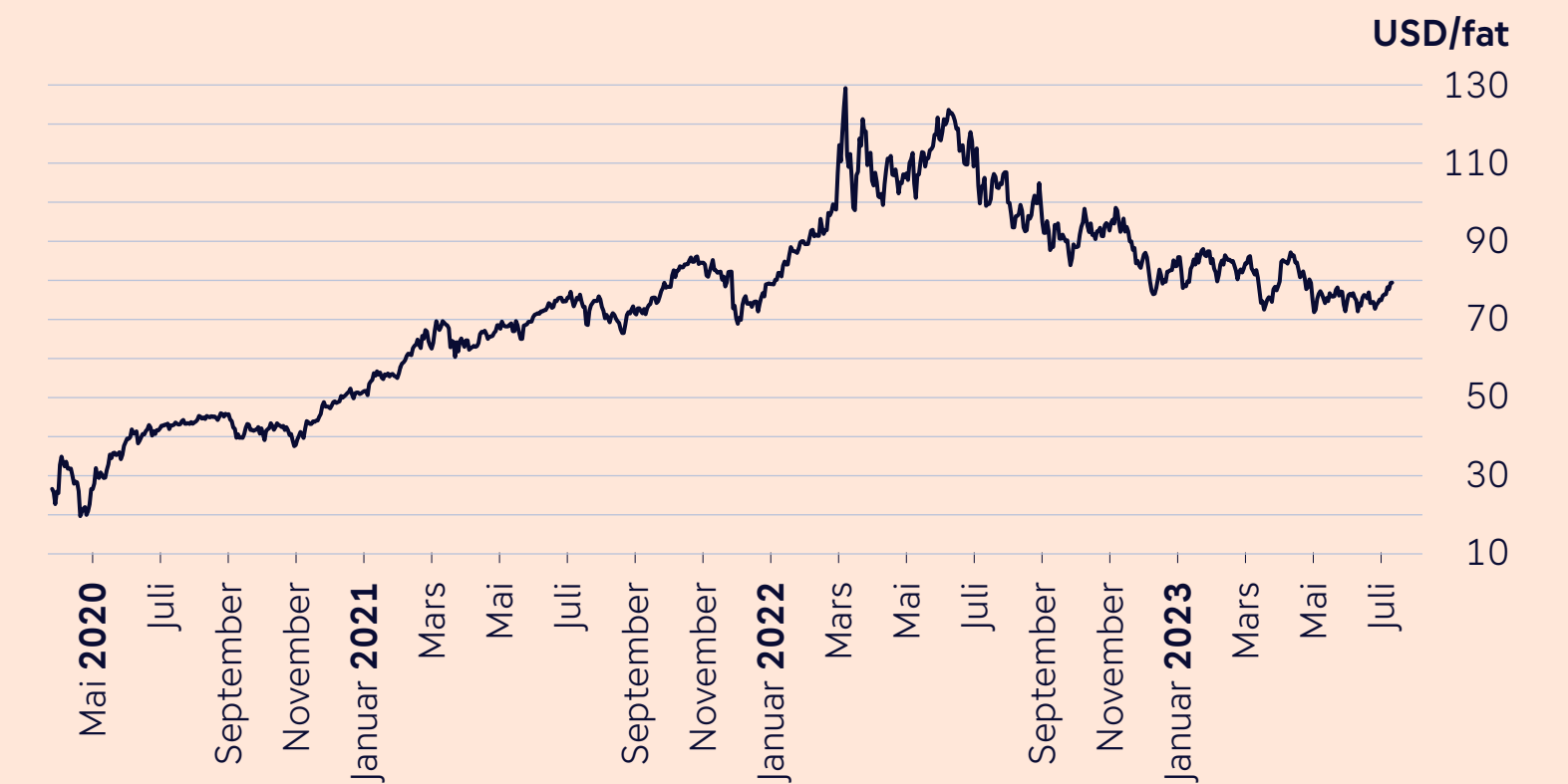
Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

Råvarer

På bakgrunn av resessjonsfrykt og de svake makrotallene fra Kina i mai valgte Saudi Arabia og flere andre produksjonsland i Midtøsten å redusere produksjonen sin fremover med 1,16 millioner fat per dag. Kuttene vil ifølge Saudi Arabia være med på å stabilisere prisen på olje, en nødvendighet for at Saudi Arabia kan finansiere budsjettene sine. Oljeprisen (Brent) økte 4,2 % i juni og endte på 75,1 USD/fat.

Oljepris

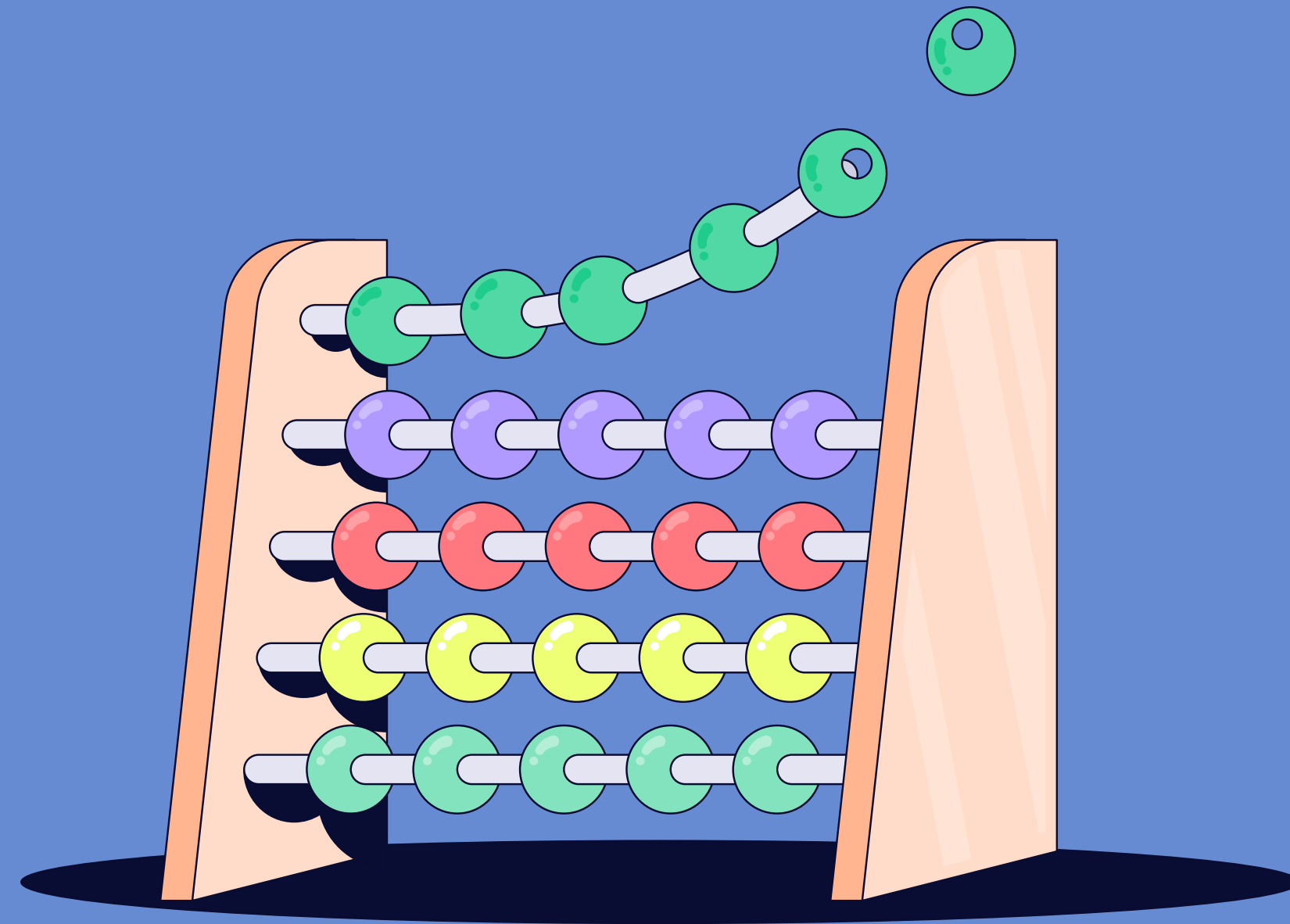
MACROBOND

— World, Crude Oil, Brent, Spot, FOB North Sea, ICE, Close, USD

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

Uro i markedet

Pensjonssparing og annen fondssparing er sparing med lang tidshorisont. Gjensidiges generelle anbefaling er at du som kunde følger din valgte sparestrategi i henhold til dine risikopreferanser, og det er ikke gitt at man bør gjøre endringer selv om markedet svinger på kort sikt. Historien viser oss at nedgangstider i aksjemarkedet blir avløst av oppgangstider. Over tid har oppturene vært større enn nedturene. Hovedregelen er at man har tjent på å spare langsiktig i verdipapirer.

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt juni 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Råvarer	10
Uro i markedet	11

Viktig informasjon om rapportene våre – ansvarsfraskrivelse

Denne rapporten er laget av Gjensidige Pensjonsforsikring AS som generelt informasjonsmateriale. Det er viktig at ingen oppfatter materialet som en personlig anbefaling av bestemte verdipapirer, finansielle instrumenter eller strategier. Innholdet er heller ikke egnet som investeringsrådgivning for den enkelte investor. Vi har basert materialet på opplysninger som er offentlig tilgjengelige. Alle vurderinger og estimater er gitt i god tro. Vi anser alle kildene våre som pålitelige, men kan ikke garantere at alle opplysningene er korrekte eller fullstendige. Gjensidige Pensjonsforsikring AS påtar seg ikke ansvar for eventuelle feil i informasjonen. Derfor kan vi heller ikke ta ansvar for eventuelle tap i forbindelse med disposisjoner som er foretatt på bakgrunn av det vi presenterer her.

Historisk avkastning er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvaltnernes dyktighet, fondets risiko og kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Valutakursendringer vil kunne påvirke verdien av fondet dersom andelenes kurser stilles i fremmed valuta.

Gjensidige